EVROPSKA KOMISIJA

Bruselj, 23.2.2012
COM(2012) 72 final

POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU, EVROPSKEMU EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU REGIJ

Uporaba Uredbe Sveta (ES) št. 1435/2003 z dne 22. julija 2003 o statutu evropske zadruge (SCE)

(Besedilo velja za EGP)

POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU, EVROPSKEMU EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU REGIJ

Uporaba Uredbe Sveta (ES) št. 1435/2003 z dne 22. julija 2003 o statutu evropske zadruge (SCE)

(Besedilo velja za EGP)

KAZALO

1. Uvod 4

2. Cilj statuta 4

3. Uporaba statuta SCE: popis SCE 5

4. Pozitivni in negativni dejavniki, ki v skladu z javnim posvetovanjem vplivajo na ustanovitev SCE 5

4.1. Splošni trend 5

4.2. Pozitivni razlogi in razlogi za ustanavljanje SCE, specifični za zadruge 6

4.3. Ocena drugih domnevnih prednosti 6

4.4. Negativni dejavniki 6

5. Razlogi za sorazmeren neuspeh statuta SCE 7

6. Vprašanje poenostavitve 7

7. Trendi porazdeljenosti SCE 8

8. Poročanje o posebnih vprašanjih in možne spremembe Uredbe 8

8.1. Poročanje o posebnih vprašanjih iz člena 79 Uredbe 8

8.2. Poenostavitev sklicevanj na nacionalno zakonodajo 9

9. SKLEPNA UGOTOVITEV 10

PRILOGA 11

1. UVOD

Uredba o evropski zadrugi (SCE po latinskem imenu „Societas Cooperativa Europaea“) je bila sprejeta 22. julija 2003[1], dve leti po sprejetju statuta evropske družbe (SE po latinskem imenu „Societas Europaea“)[2]. Uredbo SCE dopolnjuje Direktiva Sveta 2003/72/ES o udeležbi delavcev v SCE („Direktiva SCE“)[3]. Rok za prilagoditev nacionalne zakonodaje uredbi in direktivi o SCE je bil 18. avgusta 2006.

2. CILJ STATUTA

Glavni cilj statuta je spodbuditi čezmejne in nadnacionalne dejavnosti zadrug[4]. Tako kot statut SE je tudi statut o evropski zadrugi (SCE) izbirni pravni instrument. Pri čezmejnih dejavnostih/poslovanju se družbe lahko odločijo za pravno obliko SCE ali nacionalne zadruge.

SCE se lahko ustanovi:

- s preoblikovanjem nacionalne zadruge, ki ima poslovne enote v drugi državi članici;
- z združitvijo dveh ali več zadrug iz različnih držav članic;
- s strani pet ali več fizičnih oseb in družb kakršnih koli pravnih poslovnih oblik, ki delujejo v različnih državah;
- s strani dveh družb ali petih fizičnih oseb s sedežem/prebivališčem v vsaj dveh državah članicah.

V vseh teh primerih je obvezen mednarodni dejavnik, saj morajo ustanovitelji prihajati iz vsaj dveh držav.

Namen statuta SCE je odstranitev pravnih ovir za ustanovitev in upravljanje skupin zadrug iz različnih držav članic. Različni pravni predpisi o zadrugah, ki veljajo v različnih državah, ovirajo njihove čezmejne poslovne dejavnosti. Namen Uredbe SCE je omiliti te težave in tako zadrugam omogočiti prestrukturiranje s čezmejnimi združitvami. Po Uredbi lahko SCE svoj sedež prenese iz države članice, kjer je bila ustanovljena, v drugo državo članico. Uredba omogoča SCE, da izbere sistem upravljanja podjetij, ki ji najbolj ustreza. To je lahko eno- ali dvotirni sistem upravljanja, kar pomeni, da lahko nad delovanjem upravnega odbora bdi nadzorni odbor ali ne.

---

1 UL z dne 18. avgusta 2003 (L207): http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=DD:17:01:32003R1435:SL:PDF.

2 Uredba Sveta (ES) št. 2157/2001 z dne 8. oktobra 2001 o statutu evropske družbe (SE), UL L 294, 10.11.2001, str. 1–21, http://eur-lex.europa.eu/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexplus!prod!DocNumber&lg=en&type_doc=Regulation&an_doc=2001&nu_doc=2157.

3 Direktiva Sveta 2003/72/ES z dne 22. julija 2003 o dopolnitvi statuta evropske zadruge glede udeležbe delavcev, UL L 207, 18.8.2003, str. 25, http://eur-lex.europa.eu/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&numdoc=32003L0072&model=guichett&lg=en.

4 Besedilo je Komisija predlagala leta 1992 skupaj z dvema drugima osnutkoma, enim za evropsko združenje in drugim za evropsko vzajemno družbo, ki ju je Komisija umaknila leta 2006 zaradi nezadovoljivega napredka v pogajanjih s Svetom. Vsi trije predlogi so bili del svežnja o spodbujanju podjetij „socialne ekonomije“; v osnutkih so bile upoštevane zahteve, naj se podjetjem „socialne ekonomije“ omogoči ustanovitev lastnih evropskih pravnih oblik in tako zagotovi poštena konkurenca s tradicionalnimi kapitalskimi družbami.

Člen 79 Uredbe SCE določa, da mora Komisija predložiti poročilo o uporabi Uredbe pet let po začetku njene veljavnosti. To poročilo mora po potrebi vključevati predloge za spremembo Uredbe. Uporaba Direktive, ki vsebuje določbe o udeležbi delavcev v SCE, je bila pregledana leta 2010[5].

Generalni direktorat za podjetništvo in industrijo (GD ENTR) Evropske komisije je za pridobitev podatkov, potrebnih za to poročilo, naročil zunanjo študijo[6], ki je bila predložena septembra 2010. GD ENTR je aprila 2011 začel javno posvetovanje o rezultatih in priporočilih te študije. Hkrati je Komisija v Aktu za enotni trg[7] navedla, da namerava preučiti, ali je treba Uredbo SCE revidirati ali poenostaviti, da bo bolje služila interesom zadrug.

Komisija je v svojem sporočilu Pobuda za socialno podjetništvo, sprejetem 25. oktobra 2011[8], navedla, da bo glede na rezultate javnega posvetovanja morda predlagala poenostavitev Uredbe SCE, da bo bolj neodvisna od nacionalne zakonodaje in da se olajša ustanavljanje zadrug.

Ugotovitve na podlagi javnega posvetovanja so bile objavljene kmalu zatem, novembra 2011[9]. To poročilo temelji na teh ugotovitvah.

3. UPORABA STATUTA SCE: POPIS SCE

Novembra 2011 je bilo v 30 državah članicah EU/EGP registriranih 24 SCE: pet v Italiji; sedem na Slovaškem; po ena v Franciji, Lihtenštajnu, na Nizozemskem, v Španiji in na Švedskem; tri na Madžarskem ter po dve v Nemčiji in Belgiji. Uredba SCE naj bi začela veljati leta 2006. Vendar velika večina držav članic ni izpolnila tega roka. Tri države članice decembra 2011 še niso sprejele potrebnih ukrepov za učinkovito uporabo Uredbe.

Priloga k temu poročilu vsebuje podrobnejše informacije o popisu SCE in njihovih značilnostih.

4. POZITIVNI IN NEGATIVNI DEJAVNIKI, KI V SKLADU Z JAVNIM POSVETOVANJEM VPLIVAJO NA USTANOVITEV SCE

4.1. Splošni trend

Po mnenju strokovnih organizacij ni splošnega trenda, ki bi veljal za vse zadruge. Pri sprejemanju odločitve, ali ustanoviti nacionalno zadrugo ali SCE, ali pri presojanju, v kateri državi bi bilo najbolje registrirati SCE, je eno najpomembnejših vidikov obdavčevanje. Statut SCE ne ureja obdavčevanja, saj ga določa zakonodaja države članice, v kateri ima SCE sedež. Zato se obdavčitev prihodkov zadrug in davek od dobička pravnih oseb, obdavčitev dobička

5 Poročilo Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o pregledu Direktive Sveta 2003/72/ES z dne 22. julija 2003 o dopolnitvi statuta evropske zadruge glede udeležbe delavcev (COM (2010) 481 z dne 16.9.2010).

6 Študija o izvajanju Uredbe 1435/2003 o statutu evropske zadruge (SCE):

Povzetek in del I: sinteza in primerjalno poročilo: http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/files/sce_final_study_part_i.pdf

ter Del II: nacionalna poročila: http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/files/sce_final_study_part_ii_national_reports.pdf

7 COM(2011) 206: http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:52011DC0206:SL:NOT.

8 COM(2011) 682: http://ec.europa.eu/internal_market/social_business/index_en.htm

9 Povzetek odzivov: http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/files/public-consultation-files/summary_replies_en.pdf

ali presežka sodelujočih družb in obdavčitev nedeljivih rezerv v posameznih državah še vedno razlikujejo.

Poleg obdavčitve so druga vprašanja, ki jih je treba obravnavati v padajočem vrstnem redu po pomembnosti: zahteve nacionalne delovne zakonodaje ter zapletenost in sorazmerna strogost nacionalne zakonodaje o zadrugah. Poslovneži bodo pri sprejemanju odločitve, kje registrirati zadrugo, prav tako dali prednost državi z dobrimi komunikacijskimi omrežji in upravnim okoljem, ki je prijazno podjetjem.

4.2. Pozitivni razlogi in razlogi za ustanavljanje SCE, specifični za zadruge

Zadruge in strokovne organizacije trdijo, da je najpomembnejša prednost ustanavljanja SCE **evropska podoba**. Ta podoba lahko ustanoviteljem zadruge pomaga prodreti na trge, na katerih se evropska blagovna znamka trži bolje kot nacionalna. To velja zlasti za področja, kot je zagotavljanje socialnih storitev.

Številne organizacije tudi trdijo, da je pravica do ustanovitve SCE prednost za zadružne gospodarske subjekte, saj tako lahko poudarijo svojo **pripadnost zadružnemu gibanju** na splošno, ko želijo ustanoviti hčerinsko družbo v drugi državi ali čezmejno skupno podjetje. Nekatere zainteresirane strani vidijo v statutu SCE simboličen pomen, saj se z njim veča prepoznavnost podjetij socialne ekonomije. Zadruge poudarjajo, da se njihov poslovni model razlikuje od tradicionalnih kapitalskih družb. Temelji na solidarnosti, demokratičnem upravljanju, sodelovanju članov ter tesnem sodelovanju s člani in strankami, da se zadovoljijo njihovi interesi, ne pa interesi vodstva.

4.3. Ocena drugih domnevnih prednosti

Za večino zainteresiranih strani **nadnacionalni značaj** SCE ne pomeni prednosti pri izvajanju čezmejnih strukturnih sprememb v skupini. Zdi se, da samo velike finančne zadruge in vzajemne zavarovalniške družbe vidijo prednost v tej lastnosti SCE, za katero menijo, da lahko olajša **reorganizacijo in poenostavitev strukture skupine**. Vendar do decembra 2011 ni bila ustanovljena še nobena taka SCE.

Možnost prenosa sedeža v drugo državo članico ne velja za bistveno spodbudo niti za dejansko primerjalno prednost SCE v primerjavi z nacionalnimi družbami. To vprašanje je bilo izpostavljeno v okviru javnega posvetovanja, vendar nanj ni bilo odziva. V praksi do decembra 2011 nobena SCE ni prenesla svojega sedeža.

Na javnem posvetovanju je bilo na zainteresirane strani prav tako naslovljeno vprašanje, ali vidijo prednost v ustanovitvi SCE z namenom **čezmejne združitve**. Nobena od njih v tem ni videla pomembne spodbude. Po informacijah Komisije do decembra 2011 do takih združitev ni prišlo.

Prav tako se zdi, da si družbe ne želijo **preoblikovati** nacionalne zadruge v SCE, saj se zainteresirane strani o tej možnosti niso izrazile.

4.4. Negativni dejavniki

Pri posvetovanju z zainteresiranimi stranmi so se pokazale številne težave pri uporabi Uredbe SCE. Te zadevajo za ustanovitev in delovanje SCE.

Največji problem pri ustanavljanju SCE je **nepoznavanje SCE** v poslovnih krogih. Največje ovire so **stroški ustanavljanja**, **zapleteni postopki**, ki jih je treba upoštevati (zaradi številnih sklicevanj na nacionalno zakonodajo), in **pravna negotovost** glede prava, ki se uporablja v posameznem primeru.

Številne zainteresirane strani vidijo oviro tudi v **zahtevi po minimalnem kapitalu v višini 30 000 EUR**; to velja zlasti za fizične osebe, ki želijo vzpostaviti malo SCE za čezmejno sodelovanje. Po drugi strani pa zadosten kapital kaže na resnost podjetja.

Nekateri sodelujoči pri posvetovanju menijo, da pomenijo pravila o **udeležbi delavcev** oviro, saj so po njihovem mnenju okorna in zapletena. Ta pravila prav tako veljajo za nesorazmerna, če se nanašajo le na malo število zaposlenih. Vendar delavske organizacije in drugi sodelujoči pri posvetovanju ne poročajo o težavah na tem področju.

5. RAZLOGI ZA SORAZMEREN NEUSPEH STATUTA SCE

Sodelujoči pri posvetovanju trdijo, da je bil statut SCE sorazmerno neuspešen ne le zaradi svoje zapletenosti, ampak predvsem zato, ker so družbe, ki se odločijo poslovati kot zadruge, močno zakoreninjene v svojem lokalnem okolju. Nenazadnje je namen zadrug, da služijo članom, ki neposredno sodelujejo pri demokratičnem upravljanju družbe.

Velika večina zadrug so mala podjetja, ki delujejo znotraj nacionalnih meja. Številne organizacije zainteresiranih strani zato dvomijo v prednosti statuta SCE. Poleg tega se ustanovitelji zadrug navadno zanašajo na lastno nacionalno zakonodajo, ki jo bolje poznajo.

Nekateri tudi opozarjajo, da se je Uredba SCE v številnih državah članicah izvedla zelo pozno (dejansko več let prepozno), tudi v državah, kot so Francija, Italija in Španija, kjer je zadružno gibanje zelo močno.

6. VPRAŠANJE POENOSTAVITVE

Vse zainteresirane strani so mnenja, da je zapletenost instrumenta velika ovira uspešnosti SCE. Evropska organizacija, ki zastopa vsa nacionalna in sektorska združenja zadrug v EU, navaja, da se zdijo nacionalni predpisi o zadrugah enostavnejši in prožnejši. Po navedbah več zainteresiranih strani zapletenost Uredbe (z večkratnimi sklicevanji na nacionalno zakonodajo) ne odvrača samo zadrug, temveč tudi druge vrste družb, ki bi si sicer morda želele organizirati svoje dejavnosti v okviru SCE.

Zainteresirane strani so enotnega mnenja, da je treba Uredbo SCE nujno poenostaviti, če naj bi jo uporabljalo več malih in velikih družb. Zaradi številnih sklicevanj na nacionalno zakonodajo ta vrsta uredbe nima resničnih koristi za zadruge.

Dejansko do decembra 2011 nobena od velikih skupin zadrug, ki delujejo ali nameravajo delovati na evropski ravni, ni uporabila instrumenta SCE. Ena zelo velika skupina v sektorju maloprodajne distribucije, ki združuje nacionalne zadruge, vodilne na domačih trgih, se je odločila ustanoviti zadrugo v skladu z belgijsko zakonodaje namesto SCE. Prav tako

pomembna združitev zadrug v kmetijskem sektorju ter sektorju mleka in mlečnih izdelkov v Belgiji, Nemčiji in na Nizozemskem ni bila izvedena v okviru SCE[10].

7. TRENDI PORAZDELJENOSTI SCE

Med močjo in pomembnostjo zadružnega gibanja v državi ter številom SCE v tej državi ni nobene pozitivne povezave. Francija, Nemčija, Italija in Španija so primeri držav, v katerih so družbe pokazale le malo zanimanja za ustanavljanje SCE, čeprav nacionalni organi dejavno spodbujajo zadružno gibanje, nacionalne organizacije pa nudijo zadrugam veliko tehnične in pravne podpore.

Poleg tega se zdi, da so v nekaj državah članicah številne „mirujoče“ ali neaktivne SCE, kar je podobna praksa kot pri mirujočih SE. To so podjetja brez dejavnosti, ki so jih ustanovili profesionalni ponudniki v teh državah in so na voljo za prodajo. Zdi se, da subjekti iz tujine kupujejo že ustanovljene neaktivne SCE, zlasti da bi prihranili čas in stroške ter da bi se izognili zapletenemu postopku ustanovitve ter pogajanjem o udeležbi delavcev. Komisija ima le malo informacij o tem, kaj se po aktivaciji zgodi s SCE.

8. POROČANJE O POSEBNIH VPRAŠANJIH IN MOŽNE SPREMEMBE UREDBE

8.1. Poročanje o posebnih vprašanjih iz člena 79 Uredbe

V skladu s členom 79 Uredbe SCE je treba v tem poročilu preučiti, ali je primerno, da sta glavna uprava in sedež SCE lahko v različnih državah članicah. Presoditi je tudi treba, ali je treba dopustiti, da določbe v statutu SCE odstopajo od nacionalne zakonodaje o zadrugah ali jo dopolnjujejo, celo kadar take izjeme lokalnim zadrugam ne bi bile odobrene.

Ti dve vprašanji se na enak način pojavljata tudi v Uredbi SE, saj se nanašata na delovanje evropskih družb in evropskih zadrug.

V skladu s členom 79 je treba v tem poročilu tudi preučiti, ali je primerno, da se dopustijo določbe, ki SCE omogočajo, da se razdeli v dve ali več nacionalnih zadrug, ter posebna pravna sredstva v primeru goljufije ali napake pri registraciji SCE, ki nastane z združitvijo. Ti dve vprašanji se nanašata posebej na SCE, saj na tem področju ni zakonodaje, ki bi bila podobna tretji, šesti in deseti direktivi o pravu družb[11], ki se uporabljajo za delniške družbe.

Komisija za nobeno od teh vprašanj nima zadostnih dokazov, na podlagi katerih bi lahko oblikovala jasne zaključke. Ustanovljenih je bilo namreč zelo malo SCE, poleg tega se je Uredba v državah članicah začela izvajati zelo pozno. Ugotoviti pa je mogoče naslednje:

- zdi se, da zadružno gibanje ne kaže posebnega zanimanja za vprašanje, ali je glavna uprava SCE lahko v drugi državi članici kot njen sedež. Na to točko zainteresirane strani, ki so se odzvale na posvetovanje, niso dale pripomb. Zadruge so podjetja, ki

10 Coopernic (**COOP**érative **E**uropéenne de **R**éférencement et de **N**égoce des **I**ndépendants **C**ommerçants) Scrl je evropska nakupovalna zadruga neodvisnih trgovcev (centri E. Leclerc, Colruyt, Conad, Coop in Rewe). Namen zveze je, da se neodvisnim trgovcem omogoči izmenjava strokovnega znanja in zmanjšanje stroškov dobavne verige. Decembra 2007 sta zadrugi Friesland Foods in Campina naznanili združitev. Leto pozneje, decembra 2008, so evropski organi za varstvo konkurence odobrili združitev in ustanovitev zadruge Friesland Campina.

11 http://ec.europa.eu/internal_market/company/official/index_en.htm#directives.

so tesno povezana z lokalnimi skupnostmi in morajo tako kot tradicionalne kapitalske družbe vzdrževati te tesne vezi z okoljem, v katerem delujejo;

- vse zainteresirane strani skrbi vprašanje, ali lahko določbe v statutu SCE odstopajo od lokalnih predpisov o zadrugah. Mnenja o tem, ali morajo imeti SCE večjo avtonomnost od nacionalne zakonodaje, so deljena. Večina sodelujočih pri posvetovanju meni, da bi morala Uredba SCE članom zadruge omogočiti izbiro modela upravljanja in strukture, ki bosta najbolje služila njihovim ciljem in potrebam. Vendar so bili v številnih odgovorih izraženi resni pomisleki, saj naj bi ta avtonomnost SCE omogočila odstopanje od načel in vrednot poslovnega modela zadruge. Sodelujoči pri posvetovanju so tudi trdili, da bi SCE morale biti izvzete od obveznih pravil o zaščiti pravic pripadnikov manjšin in delavcev;

- zdi se, da zadruge vsaj zaenkrat ne kažejo zanimanja za vprašanje o razdelitvi SCE v dve ali več nacionalnih zadrug in pravnih sredstvih v primeru razveljavljene združitve. Zdi se, da do decembra 2011 nobena SCE ni bila ustanovljena z združitvijo.

8.2. Poenostavitev sklicevanj na nacionalno zakonodajo

Uredba SCE je delno temeljila na statutu **SE**, ki je bil sprejet dve leti prej. Veliko splošnih pravil o SCE, ki niso specifična za zadruge, je enakih podobnim določbam, ki sta jih potrdila Svet in Evropski parlament ob sprejetju SE. Ta vključujejo pravila o združitvah, hierarhiji veljavne zakonodaje, prenosu sedeža družbe ter zahtevo po čezmejni razsežnosti.

Besedilo Uredbe SCE vsebuje tudi številna sklicevanja na nacionalno zakonodajo o zadrugah ali delniških družbah s tveganim kapitalom. SCE mora na primer vsaj enkrat letno sklicati skupščino delničarjev, razen če nacionalna zakonodaja o nacionalnih zadrugah določa, da jih je treba sklicati pogosteje, v primeru združitve pa mora zaradi zaščite upnikov veljati nacionalna zakonodaja o združitvah delniških družb.

Poleg tega Uredba SCE vsebuje vrsto možnosti ali sklicevanj, ki državam članicam omogočajo, da od SCE zahtevajo določeno ravnanje. Ta se pogosto začnejo z besedilom *„država članica lahko določi“*. Država članica lahko na primer v primeru združitve sprejme predpise za ustrezno zaščito članov, ki so združitvi nasprotovali. V drugih primerih se pojavljajo formulacije, kot je *„če zakonodaja države članice, v kateri ima SCE sedež, to dovoljuje“*.

Za poenostavitev Uredbe je mogoče več kot 30 členov, ki vsebujejo takšne možnosti in sklicevanja, razdeliti v tri glavne skupine. V prvi so členi, ki urejajo vprašanja, skupna uredbama SCE in SE. V drugi so določbe, ki se neposredno sklicujejo na zakonodajo o delniških družbah. V tretji so predpisi s sklicevanji in možnostmi, ki urejajo dejavnosti in vprašanja, ki so specifični za zadruge.

- Pri členih iz prve skupine namerava Komisija predlagati spremembe teh določb, po potrebi v skladu s tekočimi razpravami o možnih spremembah ustreznih členov Uredbe SE. Vprašanja so enaka in rešitve bi morale biti enake za obe uredbi.

- Za člene iz druge skupine Komisija meni, da je potrebno obsežno posvetovanje z zainteresiranimi stranmi o tem, ali so sklicevanja na delniške družbe še vedno potrebna. Nekatere zainteresirane strani so trdile, da ta sklicevanja ponavadi

zanemarjajo obstoječo nacionalno zakonodajo o zadrugah. Poleg tega vse države članice nimajo zakonodaje, specifične za zadruge.

- Pri članih iz tretje skupine, pri katerih je z Uredbo določeno, da določeno pravilo velja za SCE samo, če to dovoljuje nacionalna zakonodaja, se bo Komisija posvetovala z zainteresiranimi stranmi o možnostih, kako narediti Uredbo SCE bolj neodvisno od nacionalnih zakonodaj.

9. SKLEPNA UGOTOVITEV

Po tem poročilu se Komisija namerava posvetovati z zainteresiranimi stranmi o tem, ali in kako **poenostaviti Uredbo SCE**. V ta namen bo sodelovala pri organizaciji dveh velikih konferenc za obeležitev mednarodnega leta zadrug, ki so ga Združeni narodi razglasili za leto 2012. Prva bo aprila 2012 v Bruslju, udeležile pa se jo bodo organizacije zainteresiranih strani. Druga bo septembra 2012 na Cipru v času ciprskega predsedstva, na njej pa se bodo zbrali predstavniki držav članic.

Na teh forumih bo Komisija na zainteresirane strani naslovila vprašanje, ali je treba posamezne člene poenostaviti s črtanjem ali nadomestitvijo sklicevanj na zakonodajo o delniških družbah ter ali lahko postane Uredba SCE bolj neodvisna od nacionalne zakonodaje.

V širšem okviru sta del tekoče razprave o prihodnosti prava družb EU tudi vprašanje o evropskih pravnih oblikah, kot sta SE ali SCE, in potreba po njuni reviziji. Rezultati te razprave bodo Komisiji pomagali pri presoji o nujnosti, ter po potrebi o instrumentih za zadovoljitev zahtev podjetij v Evropi za enake konkurenčne pogoje, boljšo zakonodajo in poenostavitev.

PRILOGA

Uporaba Uredbe Sveta (ES) št. 1435/2003 z dne 22. julija 2003 o statutu evropske zadruge (SCE)

1. UVOD

To priloga je priložena poročilu Komisije o izvajanju Uredbe SCE. Vsebuje popis in opis obstoječih SCE.

2. POPIS SCE

Po informacijah iz študije[12] in podatkih s seznama nemškega inštituta Libertas[13] o obstoječih SCE je bilo 22. novembra 2011 v državah članicah EU/EGP registriranih 24 SCE.

Informacije o številu obstoječih SCE so večinoma predložili nacionalni strokovnjaki, ki so sodelovali v študiji SCE. Ta številka je bila usklajena s podatki iz Uradnega lista EU (UL EU, glej spodaj) in zbirke TED (dnevna elektronska javna naročila). V Uradnem listu Evropske unije nekatere SCE sploh niso prikazane (dve od 24); 13 jih je uvrščenih pod oznako „SE“, druge tri pod oznako „EEIG“, le sedem pa je pod oznako „SCE“. Dejstvo, da Uradni list Evropske unije ne upošteva veliko evropskih oblik pravnih oseb, so izpostavili že drugi raziskovalci pri preučevanju izvajanja Uredbe SE[14].

Število SCE se je med letoma 2006 in 2009 povečalo. V letih 2010 in 2011 je bilo ustanovljenih manj SCE kot leta 2009. Število novih SCE, ki so bile ustanovljene od leta 2006 do novembra 2011, je ena v letu 2006, pet v letu 2008, osem v letu 2009, sedem v letu 2010 in tri v letu 2011.

3. SCE IN NJIHOVE ZNAČILNOSTI

3.1. Nacionalnost ustanoviteljev

O nacionalnosti ustanoviteljev obstoječih SCE, je na voljo zelo malo informacij. Uredba pri registraciji SCE ne zahteva objave te vrste podatkov. V skladu s členom 13 se obvestilo o vpisu SCE v register v *Uradnem listu EU* objavi samo z namenom obveščanja, vključno s firmo SCE, številko, datumom in krajem registracije SCE, datumom in krajem objave v matični državi, sedežem in sektorjem dejavnosti. Te podatke Uradu za publikacije Evropske unije običajno pošlje nacionalni register v enem mesecu od registracije SCE v matični državi. Študija kaže, da je bila od petih italijanskih SCE ena ustanovljena s finskim in španskim partnerjem, druga s francosko družbo za vzajemno zavarovanje, tretja pa z malteškim soustanoviteljem. O devetih SCE (šestih slovaških, eni francoski, eni nemški in eni madžarski) ni na voljo nobenih podrobnih informacij, razen tistih, zahtevanih z Uredbo. Podatki manjkajo, ker so nekatere zadevne SCE na novo ustanovljene ali pa SCE nacionalnim strokovnjakom pri izvajanju študije niso želele zagotoviti zahtevanih informacij.

3.2. Geografska porazdelitev

Država z največjim številom registriranih SCE je Slovaška (sedem), vendar je šest od teh SCE mogoče obravnavati kot neaktivne, saj so registrirane na enakem naslovu in z enako dejavnostjo. Italija je s petimi SCE na drugem mestu, kar je v skladu z dejstvom, da je Italija

---

12 Razpredelnica iz prvega dela Priloge 4 študije predstavlja najbolj pomembne podatke o obstoječih SCE: http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/files/sce_final_study_part_i.pdf.

13 Libertas – Europäisches Institut GmbH: http://www.libertas-institut.com/de/EWIV/List_SCE.pdf.

14 Eidenmüller, Engert, Hornuf, *Incorporating under European Law: The Societas Europaea as a Vehicle for Legal Arbitrage*, „10th European Business Organisation Review“ (2009).

država, v kateri so zadruge dobro razvite in ki spodbuja dejavnosti zadrug v skladu z ustavno določbo iz člena 45. Dejstvo, da Italija nima nacionalne izvedbene zakonodaje, ni bilo ovira za ustanovitev SCE v tej državi. Sledita jima Belgija in Madžarska. V 20 državah (18 državah članicah in dveh državah EGP) ni bila ustanovljena nobena SCE.

3.3. Načini ustanovitve

Vseh 14 SCE, za katere obstajajo razpoložljivi podatki o načinu ustanovitve, je bilo ustanovljenih *ex novo* (ali *ex nihilo*) v skladu s prvo, drugo in tretjo alineo prvega odstavka člena 2 Uredbe SCE, v skladu s katerimi SCE lahko:

(a) „ustanovi pet ali več fizičnih oseb s prebivališčem v vsaj dveh državah članicah“;

(b) „ustanovi pet ali več fizičnih oseb in družb […] s prebivališčem v vsaj dveh različnih državah članicah ali ki jih ureja zakonodaja vsaj dveh različnih držav članic“;

(c) „ustanovijo družbe […], ki jih ureja zakonodaja vsaj dveh različnih držav članic“.

Natančneje je bilo šest SCE ustanovljenih v skladu s točko (a), šest v skladu s točko (b) in dve v skladu s točko (c). Način ustanovitve drugih SCE še ni znan. Nobena SCE ni bila ustanovljena z združitvijo ali preoblikovanjem.

O prenosu sedeža ni podatkov. Podatkov ni tudi o likvidiranih SCE ali SCE, preoblikovanih v nacionalno pravno obliko.

V drugem odstavku člena 2 Uredbe je navedeno: „Če statut SCE ob ustanovitvi SCE ne določa drugače, noben član ni odgovoren za večji delež od tistega, kakor ga je vplačal. Če imajo člani SCE omejeno odgovornost, se firmi SCE doda ‚z omejeno odgovornostjo‘“. Kar zadeva pravno obliko, je 13 od 24 SCE registriranih kot „z omejeno odgovornostjo“: sedem na Slovaškem, tri v Italiji in tri na Madžarskem. Stopnja odgovornosti ostalih SCE pa ni gotova.

3.4. Področja dejavnosti, struktura odbora, vpisani kapital, število zaposlenih

V skladu z razpoložljivimi informacijami večina obstoječih SCE zagotavlja storitve. Sedem SCE se lahko obravnava kot „zadruge“ ali socialna podjetja v smislu Pobude za socialno podjetništvo[15] s cilji, kot so zaposlovanje prikrajšanih, zdravstveno svetovanje in storitve na področju zdravstva. Drugih sedem deluje na področju nepremičninskih dejavnosti, dve sta v sektorju gradbeništva, tri pa zagotavljajo poslovno svetovanje.

Glede **strukture odbora** je pet SCE izbralo enotirno strukturo upravljanja[16], deset pa dvotirno[17]. Vse italijanske SCE so izbrale dvotirni sistem.

15 SCE je bilo ustanovljenih z **vpisanim kapitalom** v višini minimalne kapitalske zahteve 30 000 EUR ali zelo podobnega zneska. Ena SCE je bila ustanovljena s 110 000 EUR vpisanega kapitala. Povprečne **bilance stanja** za obstoječe SCE zaradi pomanjkanja informacij ni mogoče zagotoviti. **Čisti prihodek** je znan za dve SCE: v letu 2009 je imela ena od njiju 1 000 EUR čistega prihodka, druga pa manj kot 15 000 EUR.

Skupno število **zaposlenih** v 12 SCE, za katere so relevantni podatki na voljo, je 32. Večina jih je zaposlenih v dveh SCE (ena ima 13 zaposlenih, druga deset). Šest SCE ima samo enega ali dva zaposlena. Štiri SCE so izjavile, da nimajo zaposlenih.

---

15 COM(2011) 682: *.http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0682:FIN:SL:PDF.*

16 Struktura upravljanja z enim samim upravnim odborom.

17 Struktura upravljanja z upravnim odborom in nadzornim svetom.

Razpredelnica: *obstoječe SCE (dne 22. 11. 2011)*

Država	**Število SCE**
AVSTRIJA	0
BELGIJA	2
BOLGARIJA	0
CIPER	0
ČEŠKA	0
DANSKA	0
ESTONIJA	0
FINSKA	0
FRANCIJA	1
NEMČIJA	2
GRČIJA	0
MADŽARSKA	3
ISLANDIJA	0
IRSKA	0
ITALIJA	5
LATVIJA	0
LIHTENŠTAJN	1
LITVA	0
LUKSEMBURG	0
MALTA	0
NIZOZEMSKA	1
NORVEŠKA	0
POLJSKA	0
PORTUGALSKA	0
ROMUNIJA	0
SLOVAŠKA	7
SLOVENIJA	0
ŠPANIJA	1
ŠVEDSKA	1
ZDRUŽENO KRALJESTVO	0
SKUPNO ŠTEVILO SCE	**24**